

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 marca 2018 r.

sprawy A.L. podejrzanego o czyn z art. 13 § 1 k.k. i art. 282 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę podejrzanego

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 13 lipca 2017 r., sygn. akt IV Kz .../17,

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w G.

w Zamiejskowym VI Wydziale Karnym z siedzibą w C.,

z dnia 6 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI K .../15,

w przedmiocie umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego

w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym,

p o s t a n o w i ł

I. oddalić kasację obrońcy podejrzanego jako oczywiście bezzasadną;

II. zwolnić podejrzanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., Zamiejskowy VI Wydział Karny z siedzibą w C., postanowieniem z dnia 6 kwietnia 2017 r., w sprawie o sygn. akt VI K .../15, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. umorzył postępowanie karne przeciwko A.L., podejrzanemu o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. i na podstawie art. 93g § 1 k.k. orzekł wobec niego pobyt w zakładzie psychiatrycznym w warunkach oddziału zamkniętego. Ponadto przyznał obrońcy

podejrzanego koszty zastępstwa procesowego, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Zażalenie od powyższego postanowienia wniósł obrońca podejrzanego oraz osobiście podejrzany. Obrońca zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wydanego postanowienia, przejawiający się w ustaleniu, że podejrzany cierpi na chorobę psychiczną i miał całkowicie zniesioną poczytalność *tempore criminis*, podczas gdy:

- wydane w sprawie opinie biegłych są niejednoznaczne i wątpliwe co do kluczowych faktów;
- na podstawie zebranego materiału dowodowego nieuzasadnione jest przekonanie, że podejrzany dopuścił się zarzuconego mu czynu, przy czym tego rodzaju ustalenie opiera się jedynie na poszlakach i jest niemożliwe do zweryfikowania.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i niestosowanie środków zabezpieczających lub po uchyleniu orzeczenia, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Podejrzany A.L. w złożonym zażaleniu zarzucił Sądowi I instancji liczne uchybienia procesowe, związane m.in. z wydaną w sprawie opinią z badania pisma ręcznego. W konkluzji wniósł o nieuwzględnienie wniosku, albowiem, jak wskazał, jest osobą zdrową psychicznie i nie popełnił zarzuconego mu czynu.

Po rozpoznaniu wniesionych zażaleń, postanowieniem z dnia 13 lipca 2017 r., sygn. akt IV Kz .../17, Sąd Okręgowy w S. utrzymał w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 kwietnia 2017 r.

Kasację od postanowienie Sądu odwoławczego wywiódł obrońca podejrzanego, który na podstawie art. 523 k.p.k. i art. 526 k.p.k. zarzucił naruszenie przepisów prawa, stanowiące bezwzględną podstawę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a polegające na nienależytym obsadzeniu Sądu drugiej instancji podczas posiedzenia w dniu 13 lipca 2017 r., na którym rozpoznano zażalenia na przedmiotowe postanowienie Sądu Rejonowego.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca sformułował wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na złożoną kasację, Prokurator Rejonowy w G. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k. Autor kasacji nie wskazał na zaistnienie żadnego naruszenia prawa, które byłoby rażące i mogło stanowić podstawę do uznania kasacji za skuteczną na podstawie art. 523 § 1 k.p.k.

Obrońca podniósł, iż z protokołu posiedzenia Sądu Okręgowego w S. z dnia 13 lipca 2017 r., na którym rozpoznano zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w G., VI Zamiejscowego Wydziału Karnego w C. z dnia 6 kwietnia 2017 r., w sprawie VI K 91/15, wynikało, że orzekał wówczas tylko jeden sędzia Sądu Okręgowego - M.T. (k. 942) - gdy tymczasem zgodnie z przepisami, w skład Sądu winno wchodzić trzech sędziów.

Należy zdecydowanie stwierdzić, iż zarzut ten okazał się bezpodstawny. Po pierwsze, trzeba zwrócić uwagę, że już z treści postanowienia wydanego na posiedzeniu Sądu Okręgowego w S. w dniu 13 lipca 2017 r. wynika wprost, że orzekał wówczas skład trzech sędziów tego Sądu w osobach - M.T., R.M. i T.K. Podpisy wszystkich trzech sędziów figurują pod tym orzeczeniem (k. 943).

Po drugie, należy uwzględnić realia procesowe, jakie wystąpiły w niniejszej sprawie. A mianowicie, już po wniesieniu przez obrońcę kasacji, gdyż w dniu 31 października 2017 r., Sąd Okręgowy w S. sprostował w trybie art. 105 k.p.k. w treści przedmiotowego protokołu posiedzenia oraz w postanowieniu oczywiste omyłki pisarskie. Sprostowanie protokołu nastąpiło poprzez wskazanie, iż sprawa była rozpoznawana w składzie trzech sędziów, a nie jednego, jak to omyłkowo w nim ujęto, przy czym wymieniono nazwiska tych wszystkich sędziów (postanowienie Kz .../17, k. 1013). W aktach sprawy znajduje się oświadczenie sporządzone przez protokolanta, z którego wynika, że protokolując posiedzenie błędnie wpisał, iż zażalenie było rozpatrywane w składzie jednoosobowym, gdy tymczasem obecnych było trzech sędziów (k. 1012).

Można też zauważyć, że w treści protokołu tego samego posiedzenia doszło do jeszcze jednej pomyłki – związanej z podaniem kwalifikacji prawnej czynu, który został zarzucony A.L. Zgodnie z aktem oskarżenia oraz orzeczeniem wydanym

przez Sąd Rejonowy, czyn ten został zakwalifikowany z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k., a zatem odmienna kwalifikacja prawna w protokole posiedzenia oraz w postanowieniu stanowiła oczywistą pomyłkę pisarską – w treści protokołu wskazano art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 207 § 1 k.k. Dlatego też na mocy postanowienia o sprostowaniu oczywistej omyłki z dnia 31 października 2017 r. stwierdzono, że A.L. został oskarżony o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k., a nie jak błędnie wpisano w tych dokumentach – o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 207 § 1 k.k. Ten fakt nie został wprawdzie podniesiony w treści zarzutu kasacyjnego – z oczywistych przyczyn zarzut dotyczący względnej podstawy odwoławczej był w tej sytuacji niedopuszczalny – jednak mowa jest o nim w uzasadnieniu kasacji.

Reasumując stwierdzić należy, iż zauważono popełniony przez protokolanta błąd i dokonano stosownego sprostowania zarówno protokołu posiedzenia Sądu Okręgowego, jak i zaskarżonego kasacją postanowienia. W takiej sytuacji nie ma podstaw by uznać, że należy uchylić postanowienie wydane na tym posiedzeniu, skoro w istocie w sprawie był obecny na posiedzeniu i orzekał skład trzyosobowy tego Sądu, wymieniony prawidłowo w postanowieniu z dnia 13 lipca 2017 r.

Już tylko dla porządku należy odnotować, że jakkolwiek Sąd Okręgowy dokonując sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej prawidłowo wskazał art. 105 § 1 k.p.k. (w tym trybie następuje sprostowanie orzeczeń lub zarządzeń), to winien dodatkowo powołać jako podstawę swego rozstrzygnięcia także przepis art. 154 k.p.k. (właściwy w przypadku protokołu). Z treści art. 154 k.p.k. wynika, że sprostowanie oczywistych omyłek pisarskich lub rachunkowych w protokole lub przekładzie zapisu dźwięku może nastąpić w każdym czasie. Przedmiotem takiego sprostowania mogą być między innymi nieścisłości lub opuszczenia odnośnie do konkretnych czynności dokonywanych na posiedzeniu. Jak podnosi się w orzecznictwie, tego rodzaju sprostowanie może dotyczyć również sytuacji, gdy w protokole brak jest informacji co do zdarzeń, które miały miejsce podczas czynności (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2000 r., V KKN 400/99, Prok. i Pr.- wkł. 2001, Nr 3, poz. 10*). Należy podkreślić, że w przypadku konieczności dokonywana ustaleń co do prawidłowej obsady sądu, gdy zapis protokołu rozprawy bądź posiedzenia w tym zakresie jest niepełny, decydujące znaczenie ma nie formalny zapis protokołu, ale rzeczywistość zaistnienia określonej

okoliczności. Bezwzględne przyczyny odwoławcze określone w art. 439 k.p.k. zachodzą tylko wtedy, gdy wymienione w tym przepisie uchybienia istniały w rzeczywistości, a nie pozornie w wyniku nieprawidłowego sporządzenia protokołu posiedzenia, czy też rozprawy głównej.

W konkluzji Sąd Najwyższy stwierdza, że przedstawiony w kasacji zarzut należało ocenić jako oczywiście bezzasadny, a zatem kasacja podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Z tego względu jednak, że na czas wnoszenia kasacji protokół posiedzenia z dnia 13 lipca 2017 r. zawierał oczywiste omyłki pisarskie dotyczące składu Sądu procedującego w sprawie, Sąd Najwyższy uznał, iż ze względów słuszności na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., podejrzanego należy zwolnić od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

a.ł